

**Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Milana Listíka**  
**na téma**  
**„Nutná obrana a krajní nouze v české a francouzské právní úpravě“**

---

Volbu tématu považuji za přiměřenou. Úprava důvodů vyloučené protiprávnosti v české právní úpravě vyvolává, a to nejen v souvislosti s rekodifikací trestního práva hmotného, při aplikaci práva celou řadu otázek. Současná úprava může být podrobena hodnocení či přímo kritice z různých hledisek. Také neprávnícká veřejnost unímá, zejména v souvislosti s konkrétními trestními případy, problémy nutné obrany a ojedinele i krajní nouze velmi citlivě.

Práce je značně rozsáhlá a téměř dvojnásobně přesahuje požadovaný počet stránek. Z tohoto pohledu si dovoluji učinit kritickou poznámku, že uchazeč by měl být schopen zpracovat téma na menším prostoru, protože i to je součástí vlastního hodnocení. Na druhé straně uznávám, že hlubší rozbor, zejména při použité komparativní metodě, lze pochopit a kritickou poznámku činím pouze jako podnět pro případné budoucí aktivity adepta.

Zpracovatel použil přiměřených metod postupu od obecného ke konkrétnímu. Práce má dobrou logickou strukturu a systematiku a její závěry považuji za pozoruhodné. Vymezení historického vývoje, obsahu pojmu a excesů umožnilo zpracovateli plynule přikročit k úvahám *de lege ferenda* a k vytvoření ucelených závěrů.

Oceňuji, že práce citlivě vnímá jazykové a terminologické odlišnosti francouzské právní úpravy a že se autor příkladným způsobem vypořádal se systémem zásad použitých v rámci obou srovnávaných úprav, přičemž zejména u francouzského práva, které se opírá o odlišnou doktrínu trestní odpovědnosti, tvořenou poněkud jiným chápáním znaků skutkové podstaty (zvláště pokud jde o pojetí zavinění), je zpracování vynikající.

Je zřejmé, že autor musel v úvahách *de lege ferenda* právě s ohledem na některé zásadní disproporce mezi oběma úpravami, navrhnout samostatnou úpravu

*ve vztahu k oběma srovnávaným (viz bod 8.2), i když v tomto směru byl jistě ovlivněn rozhodovací praxí francouzského Kasačního soudu, jehož pozice ve vztahu k působnosti českého Nejvyššího soudu je, co do podmínek aplikace výsledků jeho rozhodovací praxe, odlišná.*

*Použitá literatura je velmi rozsáhlá, překračuje požadavky na práce tohoto druhu.*

*Po formální a jazykové stránce je práce provedena požadovaným způsobem. Uchazeč prokázal schopnost vyhledat a využít vědecké i odborné prameny způsobem požadovaným pro tento typ kvalifikačních prací.*

*Práci doporučuji k obhajobě. Uchazeč nechť se při obhajobě zaměří na to, zda a nakolik by pro kontinentální model zmíněných případů vyloučené protiprávnosti byla vhodná inspirace ze zemí common law.*

V Praze dne 14. května 2009

---

**prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., DSc.**